

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
 ๒๓๐๖
 - ๓ เม.ย. ๒๕๖๓
 ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่
 ถนนโชตนา ชม ๕๐๓๐๐

ที่ ชม ๐๐๑๗.๓/ว ๑๑๕๗๐

๖๗ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
 เรียน หัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาค หัวหน้าส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง นายอำเภอทุกอำเภอ
 นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่
 และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๑๗๑๐ จำนวน ๑ ชุด
 ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๕ เรื่อง คือ ๑) ใครบ้างต้องชดใช้ ๒) เคยได้ แล้วไม่ได้ ๓) กลัวเกิดมีอบ ๔) เสียงดังจingle และ ๕) แจ้งจริงไหม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดเชียงใหม่ขอแจ้งมายังท่านเพื่อทราบและดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้กับบุคลากรในสังกัด เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวไปยังเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทุกแห่งทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรุฬห ราชระดมเทวี)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน
 ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

6/10 ของอ.เดอแวง
 - ๑. พ.ศ. ๒๕๖๓ ขอความอนุเคราะห์ (ของ) ๒๕๖๓/๑
 - ๒. (ของ) ๒๕๖๓. ๒๕๖๓
 - ๓. (ของ) ๒๕๖๓

นางสาวฉัตรกมล ช่อคำ

นางสาวฉัตรกมล ช่อคำ
 ปลัดอำเภอ

นางสาวฉัตรกมล ช่อคำ

สำนักงานจังหวัด
 กลุ่มงานอำนวยการ
 โทรศัพท์ ๐ ๕๓๑๑ ๒๗๐๙
 โทรสาร ๐ ๕๓๑๑ ๒๗๐๗

ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชั้นสูง) รักษาราชการแทน
 นายอำเภอเชียงใหม่

ใครบ้างต้องชดใช้

เป็นเรื่องที่มักคนเห็นว่าการใช้งบประมาณของราชการเกิดความเสียหาย มีผู้ต้องชดใช้แล้วหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบก็ตรวจแล้ว เกี่ยวข้องกับใครบ้าง ราชการได้รับการชดใช้อย่างไรจึงขอตรวจสอบหน่อย

นายพอใจมีหนังสือถึงนายกเทศมนตรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อรถยนต์บรรทุก และโครงการอุดหนุนกลุ่มเกษตรกรชาวนาปี เพื่อสร้างโรงสีชุมชนพร้อมโรงเรือน รวม ๓ รายการ คือ ๑) คำสั่ง/คำชี้แจง/คำเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่ให้สมาชิกสภาเทศบาลชดใช้เงิน ๒) ใบเสร็จรับเงินที่ออกให้ผู้ที่คืนและชดใช้เงินให้แล้ว และ ๓) รายชื่อสมาชิกสภาและผู้บริหารที่ต้องชดใช้เงิน ทั้ง ๒ โครงการดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า หนังสือการตรวจสอบงบการเงินของ สตง. เป็นข้อมูลที่จัดทำโดย สตง. และกำหนดชั้นความลับไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืน การเปิดเผยจะรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ส่วนคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงินให้เข้าตรวจดูหรือรับเอกสารได้ แต่ปกปิดชื่อบุคคล นายพอใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ เทศบาลมีหนังสือส่งเอกสารทั้ง ๓ รายการไปให้ประกอบการพิจารณาและชี้แจงโดยสรุปว่า สาเหตุที่ไม่เปิดเผยให้เนื่องจากเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ สตง. เป็นผู้จัดทำขึ้นและกำหนดชั้นความลับห้ามเปิดเผยไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืนยังไม่ได้จัดทำขึ้น แต่ปรากฏอยู่ในคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงิน สำหรับคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงิน นายพอใจได้รับไปแล้ว แต่ได้ป้ายคำปกปิดชื่อ นามสกุลของผู้ต้องชดใช้เงินคืนเนื่องจากการเปิดเผยจะรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๓)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความใดที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่จะปกปิดได้ตามมาตรา ๑๕ และผู้ที่เกี่ยวข้องก็ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ราชการเรียบร้อยแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ แต่การเปิดเผยจะแสดงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ แม้ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ จะกำหนดชั้นความลับตามระเบียบก็ตาม ก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ในการพิจารณา เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว เห็นว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ ตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายพอใจ

เหตุผลทั้ง ๓ ประการที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ใช้ประกอบการพิจารณา เจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักได้เลยครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๘๗/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล”

กล่าวถึงมือ

การปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้ของหน่วยงานเนื่องจากกลัวเกิดมีอบ แล้วผู้ขอเป็นใคร
เกี่ยวข้องกับเรื่องที้อย่างไร ไปดูกัน

นายเป็นต่อ มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดของการ
สอบสวน ๒๑ ประเด็น ของสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการไอนพนักงานเทศบาล กรณีที่มีเหตุผล
ความจำเป็นระดับจังหวัดและผลการประชุมของคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑ - ๓ ต่อมาจังหวัดปฏิเสธ
การเปิดเผยโดยอ้างว่าเป็นเป็นเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นเอกสารลับของราชการซึ่งเป็นความเห็นของ
คณะอนุกรรมการฯ ในคดีย้ายปลัดเทศบาล จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ (๓) นายเป็นต่อจึงมีหนังสือ
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จังหวัดมีหนังสือส่งเอกสารดังกล่าวไป
ประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า กรณีการไอนพนักงานเทศบาลที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อให้การบริหารงาน
ของเทศบาลมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ระหว่างพนักงานเทศบาลกับผู้บริหารหรือผู้นำ
ชุมชน กรณีผู้อุทธรณ์และกลุ่มบุคคลในพื้นที่ร้องขอให้ย้ายปลัดเทศบาล จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไอนพนักงาน
เทศบาลฯ เพื่อหาข้อเท็จจริง พยานหลักฐานและพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอ การที่นายเป็น
ต่อขอคัดสำนวนการสอบสวน ซึ่งเป็นเอกสารการให้ถ้อยคำของพยานบุคคลโดยมีความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ
ปรากฏในเอกสารด้วย จึงได้ปฏิเสธการเปิดเผยไปด้วยเหตุผลตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับผู้ขอไม่ได้แจ้ง
วัตถุประสงค์ในคำขอว่า เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือเกิดประโยชน์ต่อสาธารณะในด้านใดและถ้าให้ไปแล้วจะเกิด
ความขัดแย้งระหว่างนายเป็นต่อและกลุ่มผู้นำชุมชนกับปลัดเทศบาลและบุคลากรในเทศบาลที่มีสาเหตุมาจาก
ความไม่พอใจในการรับบริการ แล้วอาจบานปลายไปสู่ความไม่สงบในพื้นที่ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ
รายละเอียดของการสอบสวน ๒๑ ประเด็น ของสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการฯ เป็นการสอบสวน
ที่เสร็จสิ้นแล้ว ไม่ใช่ความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงานตามมาตรา ๑๕ (๓) คณะอนุกรรมการฯ มีมติให้ยุติเรื่อง
แล้วไม่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แม้ข้อมูลข่าวสารนั้นจะกำหนดชั้นความลับไว้ก็ไม่ได้ตัดอำนาจ
คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาให้เปิดเผยได้ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทาง
ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และนายเป็นต่อเป็นผู้ร้องขอให้ย้ายปลัดเทศบาลตำบลควรได้รับทราบผลดำเนินการ
สอบสวนเรื่องดังกล่าว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์
สาธารณะ ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นควรเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายเป็นต่อโดยจังหวัดอาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลข่าวสาร
ในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล ของพยานผู้ให้ถ้อยคำ เพราะการเปิดเผย อาจเป็นการรุกรานสิทธิ
ส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครบที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๔๖/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

แจ้งจริงไหม

เป็นเรื่องที่ประชาชนธรรมดาคนหนึ่งไม่อยู่เฉยเมื่อเห็นความไม่ถูกต้อง เมื่อร้องเรียนไปแล้วก็ตาม
ต่อไม่วางมือ แต่ไปแบบถูกช่องทางตามที่ตนเองมีอยู่ ไปฟังกันครับ

นางสาวจูน มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบล เรียกร้องให้ตรวจสอบเอกสารการขอ
อนุญาตก่อสร้างอาคารชายเครื่องเขียนอุปกรณ์การเรียนการสอน สักพักหนึ่งก็ขอทราบผลการตรวจสอบ อบต.
ก็มีหนังสือตอบไปว่าได้ออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารส่วนที่ไม่ถูกต้องภายใน ๑๘๐ วันแล้ว แต่เธอเห็นว่าเกิน ๑๘๐ วันแล้ว
อาคารส่วนนั้นก็ยังอยู่ ก็ตามไปที่ อบต. อีก อบต. ตอบว่าไปแจ้งความรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้ว
เมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่สถานีตำรวจภูธรจังหวัด นางสาวจูนจึงมีหนังสือถึงตำรวจภูธรจังหวัดขอถ่าย
เอกสารและรับรองสำเนารายงานประจำวันดังกล่าว เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. ในฐานะผู้ร้อง
แต่ตำรวจภูธรจังหวัดมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า สำเนาประจำวันเกี่ยวกับคดีเป็นข้อราชการ
อันพึงสงวนเป็นความลับ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับดำเนินคดีอาญาที่ยังไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยอาจทำให้การ
บังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และนางสาวจูนไม่ใช่ผู้แจ้งความหรือรับมอบอำนาจ
จากผู้แจ้งความที่จะมีสิทธิขอคัดสำเนาประจำวันดังกล่าวได้ นางสาวจูนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตำรวจภูธรจังหวัดมีหนังสือ
ส่งเอกสารตามที่ปฏิเสธไปให้เพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่ได้ชี้แจงเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี
ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ อบต. แจ้งความร้องทุกข์ไว้ให้ดำเนินคดีกับเจ้าของอาคาร พอไปดูในเนื้อหาสาระแล้ว
แม้เปิดเผยก็ไม่เกิดความเสียหายหรือผลกระทบอะไรต่อผู้แจ้งความและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผย
มีประโยชน์ตรงที่ทำให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นไม่มีลักษณะที่จะมี
คำสั่งไม่ให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แม้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีระเบียบห้ามคัดลอกข้อความใด ๆ ที่จัดบันทึก
ไว้ในรายงานประจำวัน เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้รับมอบอำนาจขอสำเนาข้อความ แต่ก็เพียงระเบียบข้อบังคับที่ใช้
ภายในหน่วยงาน ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ จึงวินิจฉัยให้
ตำรวจภูธรจังหวัดเปิดเผยรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้นางสาวจูนทราบได้
เว้นแต่ ชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้แจ้งให้ปกปิดไว้

นี่เป็นการใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง และการมี
ส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐอย่างชัดเจนเลยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ ทารือ
ไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓
๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๕๐๑/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”